

Ярюк Оксана Степанівна
Горбанський Павло Васильович



1. Коротко про Вінниччину

Вітаємо у Вінницькій області, землі яблуневих садів, квітучому краї, який належить до Центрального регіону України.

Територія Вінницької області займає 26,5 тис.кв.км, що становить 4,5 відсотка території держави. Вона розташована в центральній частині Правобережної України. На південному заході Вінниччини по річці Дністер на ділянці 202 кілометри проходить державний кордон з Республікою Молдова. Область також межує з сімома областями України (Житомирською, Київською, Кіровоградською, Одеською, Хмельницькою, Черкаською, Чернівецькою).

Адміністративно територія Вінниччини поділяється на 27 районів. Центром області є місто Вінниця. В області мешкає 1 693,1 тис. чоловік, або 3,6 % від кількості населення України, з яких 52,7 % проживає в сільській місцевості, а 47,3 – в містах. Густота населення – 65 чоловік на 1 кв. км – нижча від середньої по Україні (83 чол. на 1 кв. км).

За даними останнього перепису, населення області складається з представників 133 національностей і народностей (94,9% – українці, 3,8% – росіяни, 0,2 % – євреї, 0,2% – поляки, 0,26% – білоруси, 0,1% – молдавани).

Особливістю життя у м. Вінниці є вільне використання мешканцями двох мов: української та російської, які розуміють майже всі вінничани

Найбільшими містами області є Вінниця, Могилів-Подільський, Жмеринка, Хмільник.

Область має аграрний, технічний, медичний та педагогічний університети, філіали Київського торговельно-економічного університету, Тернопільської академії народного господарства, Європейського університету фінансів, Інформаційних систем, менеджменту і бізнесу, 32 училищ з підготовки молодших спеціалістів, 36 профтехучилищ, 1048 загальноосвітніх шкіл, 48 позашкільних закладів, науково-дослідні та проектні інститути, сотні культурно-просвітницьких закладів, обласні музично-драматичний та ляльковий театри, філармонію, спортивні споруди.



Найцікавіші пам'ятки історії і культури краю, які ввійшли до списку «7 чудес Вінницької області»:

1. Браїлівська скарбниця: Свято-Троїцький жіночий монастир XVIII ст. Української Православної церкви, Дер-

жавний музей П. І. Чайковського і Н. Ф. фон Мекк; (смт. Браїлів, Жмеринський район).

2. Історико-культурний комплекс «Буша» та Гайдамацький яр V-XIX ст. (Ямпільський та Чернівецький райони).

3. Історико-культурний центр духовності та злагоди: костел Святого Флоріана XVI ст., Свято-Миколаївський чоловічий монастир XVIII-XIX ст., синагога XVI ст. (м. Шаргород)

4. Національний музей-садиба М. І. Пирогова (м. Вінниця).

5. Немирівське городище – Великі вали VII-VI ст. до н.е. (с. Сажки, Немирівський район)

6. Палац Потоцьких, пам'ятка архітектури XVIII ст. (м. Тульчин).

7. Свято-Усікновенський скельний чоловічий монастир XI ст. Української Православної Церкви (с. Лядова, Могилів-Подільський район).

Докладніше про історію Вінницької області і міста Вінниці можна дізнатись у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї – м. Вінниця вул. Соборна, 19 тел.: 35-31-30. Тел./факс: (0432) 35-31-28.

До музею можна доїхати: трамваєм №№ 1, 4, 6; тролейбусом №№ 4, 5, 10, 11, 12.

Музей працює з 10:00 до 18:00 (каса працює до 17:00), без перерви на обід. Вихідний день – понеділок.

2. Офіційні державні та релігійні свята

Для молоді навчання в іншій країні не тільки гарна можливість здобути знання і професію, але й шанс пізнати традиції іншого народу, його культуру. Для ознайомлення подаємо перелік основних державних та народних свят України.

Основні державні свята України:

Новий рік – 1 січня

Початок нового календарного року. Святкування триває з 31 грудня, іноді всю ніч. В помешканнях встановлюються прикрашені ялинки, дітям і дорослим дарують подарунки. Люди вітають одне одного словами: «З Новим роком!», якщо Новий рік вже наступив, а в останні години старого року кажуть «З наступаючим!».

У Вінниці міська влада традиційно влаштовує святкування біля великої ялинки в центрі міста. Обов'язковими учасниками свята є казкові персонажі Дід Мороз і Снігуронька.

Дід Мороз – вбраний у теплий кожух чоловік, з довгою бородою. В руках у нього – мішок з подарунками. Снігуронька – його онука, молода гарна дівчина, в білому вбранні, яка боїться сонячного проміння, бо створена зі снігу.

Вважається доброю прикметою, коли 1 січня першим в гості прийде чоловік.

Різдво Христове. Святкується за православним календарем 7 січня.

Напередодні, 6 січня, після сходження першої зірки українці влаштовують святу вече-рю, на якій, за народною традицією, подають 12 пісних страв. Головною стравою цього вечора є кутя: солодка зварена пшениця з маком, медом та горіхами. Різдво вважається родинним святом, в Святий вечір прийнято бути вдома, а наступного дня – відвідувати близьких родичів.

Після вечері діти, переважно хлопчики, ходять по сусідських домівках та співають різдвяні колядки. За співи господарі дають їм солодощі і дрібні гроші. Колядники ходять і наступні кілька днів, аж поки 13-14 січня, коли святкується Новий рік за православним календарем, їх не змінюють дівчата-щедрувальниці, які теж ходять по домівках, співаючи обрядові пісні – щедрівки. Якщо колядки переважно релігійного змісту і прославляють народження Ісуса Христа, то щедрівки мають дохристиянський характер. В них вшановується родина, сили природи, птахи і тварини, сонце, місяць і зорі.

Найвідомішою українською щедрівкою є «Щедрік» українського композитора Леонтовича, уродженця Вінницької області. Мелодія «Щедрика» відома у всьому світі під назвою «Колядка дзвонів» (англ. Carols of the Bells).

Міжнародний жіночий день – 8 березня

Відзначається з 1910 року за пропозицією Клари Цеткін, як день міжнародної солідарності трудящих жінок в боротьбі за рівноправність з чоловіками.

Традиційне свято з часів Радянського Союзу. Вважається днем жінок. В цей день прийнято вітати жінок і дарувати їм квіти та подарунки.

Великдень (Пасха)

Святкується за православним календарем як день воскресіння Ісуса Христа. Найпрекраснішим моментом свята, який можна спостерігати у Вінниці, є святіння традиційної великомісії їжі, що відбувається у вінницьких православних храмах вранці в день Великодня (Пасхи). Тисячі людей зі святковими кошиками, наповненими обрядовою їжею, стоять біля храмів, чекаючи виходу священика. В кошик, зазвичай, кладуть: спеціально випечений для цього свята здобний хліб – паску, пофарбовані яйця, копчене м'ясо та сало, запечений сир. Віруючі православного обряду в цей день вітають одне одного словами: «Христос Воскрес!», з відповіддю «Воістину воскрес!». Привітання, зазвичай, повторюють тричі.

Обов'язковим атрибутом свята є подільські писанки, особливим чином розписані яйця, які вважаються захистом від злих сил аж до

наступного Великодня. Виготовляють писанки переважно жінки протягом Великого посту, наносячи на них традиційні подільські візерунки. Давня легенда розповідає, що пишучи писанки, жінки тим самим тримають Всесвітнє Зло під замком, і чим більше писанок буде написано, тим безпечноше почуватимуть себе люди протягом року.

День Перемоги – 9 травня

Відзначається на честь перемоги СРСР у війні з Німеччиною. В цей день вітають людей, які брали участь у другій світовій війні, кладуть квіти до пам'ятників учасникам і жертвам війни, а увечері в Вінниці відбувається військовий салют.

Зелені свята (Трійця)

Ще одне християнське свято, яке вважається в Україні державними і відзначається за православним календарем. Не має чітко визначеної дати, святкується на 50-й день від Великодня в пам'ять зішестя Святого Духа на апостолів і присвячене прославленню Святої Трійці.

У Вінниці дотримуються традиції прикрашати в цей день помешкання зеленими стеблами рослин, серед яких аїр (*Acorus calamus L*), любисток (*Levisticum officinale*), м'ята, гілки липи. Напередодні свята на місцевих базарах продаються ці рослини. Стеблами аїру, який ще інакше на-

зывають татарським зіллям, встеляють підлогу в домівках . Зілля не прибирають кілька днів, аби захиститись від злих духів.

День Конституції України – 28 червня

Переважно організовуються офіційні святкування та народні гуляння.

День Незалежності України – 24 серпня

Свяtkовий день, в який проходять офіційні заходи: покладання квітів до пам'ятників української історії, концерти і виставки. Зазвичай вінничани в цей день або влаштовують відпочинок на природі, або насолоджуються культурною програмою, запропонованою міською владою.

Основні державні свята України є неробочими днями. Згідно з українським законодавством, коли свяtkовий або неробочий день збігається із вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після свяtkового або неробочого дня, тому дуже часто в Україні святкування державних свят триває кілька днів.

Окрім перелічених основних державних свят, останні роки у Вінниці прийнято святкувати: День св. Андрія або Калиту, **14 грудня**, молодіжне народне свято, в цей день дівчата гадають, а в молодіжних компаніях влаштовують ку-

сання Калити – спеціально спеченого коржа намащеного медом та прикрашеного калиною; День св. Миколая, **19 грудня**, коли малі дітки отримують подарунки від Святого; **7 липня** – день Івана Купала, поєднання свята літнього сонцестояння з православним святом, у Вінниці відзначається театралізованим дійством біля річки, з обов'язком купання і стрибання через вогнище.

14 серпня – Маковея, вшанування християнських мучеників поєдналось з народним вшануванням маку та освяченням квітів. В цей день можна спостерігати за стихійним продажем квіткових букетів на центральній вулиці міста Соборній – десятки людей стоять з кошиками з зіллям вздовж тротуару.

Ще один стихійний квітково-яблучний ринок біля вінницьких православних храмів утворюється **19 серпня**, на свято Спаса, яке ще вважається святом вшанування меду і яблук.



3. Традиції українського народу

Весілля – святкується в залежності від побажань молодих. Як правило, включає в себе обов'язкову церемонію державної реєстрації, і за побажанням молодих, релігійну церемонію, в залежності від їх віросповідання. В місті весілля відзначають у кафе чи ресторані, і сма��ування весільного обіду поєднується з танцями, веселими конкурсами та виступами запрошених артистів.

Традиційне українське весілля триває кілька днів, однак таке бучне святкування можна побачити лише в сільській місцевості. На традиційне українське весіллі іноді запрошується кілька сотень людей, для цього встановлюють спеціальні намети – шалаші, і гуляють в них кілька днів.

Кульмінаційним моментом весілля є дарування особливого весільного хліба – короваю, гостям весілля. Коровай – це великий здобний хліб круглої форми, прикрашений виліпленими з тіста квітами і птахами. Отриманий шматок короваю треба обов'язково з'їсти, викидати його не можна.

Зaproшені на весілля гості дарують молодим подарунки. Це можуть бути різні речі, які

знадобляться молодій сім'ї: побутова техніка, посуд, постіль та скатерки, або певна сума грошей, щоб молода пара змогла собі купити необхідні речі. Розмір подарунку визначається в залежності від ступені близькості гостей до наречених: біжчі родичі і друзі дарують коштовніші речі, всі інші – виходять з того, аби сума подарунку дорівнювала вартості витрат родини наречених на одного гостя. Молодь може дарувати друзям колективний подарунок.

Народження. Народження дитини – велике свято для сім'ї. В Україні до вагітної жінки ставляться з особливою шаною: їй не прийнято відмовляти у проханнях, при ній не можна лаятись і сваритись. В громадському транспорті прийнято уступати місце вагітній жінці.

Святкування народження дитини має кілька етапів: серед них традиційними є родини і хрестини. Родини – це святковий обід родичів і друзів, на який приносять подарунки матері і дитині. Дарують дитячі речі, іграшки, те, що потрібно буде для догляду за дитиною. Народна традиція, яка подекуди збереглась у Вінницькій області, велить дарувати матері дитини тканину, аби вона могла пошити щось для немовляти.

Хрещення або хрестини – православний обряд посвячення дитини і надання їйому імені. Хрещення здійснює священник. Відбувається відповідно до традицій громади, однак більшість вінничан обов'язково запрошуєть до участі в обряді хрещених батька і матір дитини, яких називають кумами. Іноді може бути декілька пар кумів. Вважається, що куми стають ніби членами родини дитини, беруть участь в її вихованні. Для участі в хрестинах куми мають придбати особливe полотно – крижмо, в якому триматимуть дитину під час обряду (це може бути гарний великий рушник), а також хрестик. Вважається, що подбати про крижмо – обов'язок хрещеної матері, а про хрестик – хрещеного батька.

Похорони. Можуть проходити за світським і церковним обрядом. Більшість населення Вінниці дотримується православної похоронної традиції.

В день похорон не можна вітатись зі знайомими словами «Добрий день», вважається, що цей день не може бути добрым, але дозволяється бажати здоров'я. На похорон приходять всі бажаючі, без запрошення, за їх доброю волею. Друзі і родичі померлих прино-

сять або спеціально виготовлені вінки чи кошики зі штучних квітів, або живі квіти, обов'язково парну кількість чи вазони. Біля дому померлого шикується процесія з вінками і квітами, ті, хто несе вінки, можуть бути обдаровані спеціальними хустинками, які обв'язують їм на руку. Поховальний обряд проводить або священик, або спеціально запрошений розпорядник.

Після поховання родина небіжчика влаштовує обід, на якому першим подають традиційну страву – колово, солодку кашу з рису чи пшениці. Особливістю поховального обряду є те, що поминальні обіди повторюють через 9 днів після смерті, сорок днів після смерті та через рік. На ці обіди приходять по запрошенню родичів.

4. Поводження в громадських місцях

Транспорт.

Завжди потрібно пам'ятати про те, що, користуючись громадським транспортом, ми весь час контактуємо з людьми, і якими б різними ці люди не були, потрібно вести себе ввічливо, шанобливо, тактовно і уважно по відношенню до них. Перш ніж увійти в транспорт, дайте можливість вийти з нього. Стійте при цьому так, щоб не заважати виходити пасажирам.

При поїздці в громадському транспорті зiamoю чоловік входить після неї, але виходить першим і подає своєї супутниці руку. За проїзд зазвичай кожен платить сам, але чоловік за своюю ініціативою може оплатити проїзд своєї доброї знайомої. Жінка не повинна наполягати, якщо чоловік відмовляється прийняти її гроші. Слід пам'ятати, що не в усіх країнах існує традиція поступатися місцем жінкам або людям похилого віку. Часом це сприймається як натяк на їх слабкість.

Вихований чоловік сяде у транспорті тільки в разі, якщо поблизу не стоїть ні одна жінка. І намагається негайно ж запропонувати своє місце жінці, яка, увійшовши в салон, стала поруч з ним. Його обов'язком є поступитися місцем жінці похилого віку, жінці з важкою сумкою. Жінка не

поступається місцем чоловікові навіть набагато старшому за себе. У більшості випадків йому стане ніяково: жоден чоловік не хоче, щоб його приймали за старого. Не слід голосно розмовляти в транспорті, сміятися, включати музику. Абсолютно неприпустимо перебувати в транспорті з морозивом або відкритою пляшкою. Навіть якщо салон вільний, при різкому поштовху ви ризикуєте забруднити інших пасажирів. Не можна стояти в дверях, заважаючи входу і виходу інших пасажирів. Якщо ви не можете самі передати гроші за проїзд чи прокомпостувати квиток, попросіть їх про це інших. Непристойно через плече заглядати в книгу, газету або журнал, що читається іншим пасажиром. Непристойно пильно розглядати своїх попутників.

Сходи.

Раніше було прийнято, щоб чоловік, піднімаючись по сходах з жінкою, неодмінно йшов попереду неї. В даний час визначився дещо інший порядок: доцільно і тому виправдано, щоб чоловік прагнув випередити даму тільки в тих випадках, коли сходи темні, круті або хиткі. Якщо обставини складаються інакше, попереду йде жінка. При спуску першим іде чоловік, за ним жінка. Якщо хтось пошиово поступається вам, проходячи повз, або злегка вклонітися, або скажіть: «Дякую».

Коли на сходах стикаються чоловік і жінка, що йдуть у різних напрямках, жінка не зобов'язана відходити від поручнів, навіть якщо це суперечить правилу «правостороннього руху», сходи з поручнями – привілей слабкої статі, літніх і дітей.

Магазин.

Сучасний життєвий ритм вимагає від нас швидких і чітких реакцій. Але в магазині ми буваємо майже щодня, і не завжди метою візиту є покупка. Ми заходимо в магазин подивитися нові надходження, прицінитися, отримати консультацію по потрібних нас товару.

У дверях магазину спершу пропустіть тих, хто виходить, а вже потім заходьте самі, таким чином, ви не станете причиною утворення «пробки» всередині приміщення.

Роблячи покупку в магазині, не зайве пам'ятати про те, щоб не стомлювати продавця дрібними капризами або тривалої нерішучістю. Підходячи до каси, потрібно мати напоготові приблизну суму грошей, необхідних для покупки, а не шукати їх у гаманці або кишенях в останній момент.

Рекомендації для проживаючих у гуртожитку.

- Якщо у вас зачинились двері, а ключ залишився всередині кімнати, потрібно звернутись

до коменданта гуртожитку, в якого є всі дублікати ключів. Ні в якому разі непотрібно лізти через вікно сусіда в гуртожитку, це може закінчитись травмами, або, в всілякому разі, попсованим настроєм.

- Не залишайте взуття перед входом в кімнату.
- Створіть у своїй кімнаті затишок. Завжди приємно повернутися з навчання в затишну кімнату. Навіть, якщо коштів у вас на це не досить багато, створіть щось своїми руками. Це збереже готівку і дасть нотку вашої особистості у інтер'єрі.
- Всі питання щодо поломок, пошкоджень, виходу з ладу пристрій, сантехніки, опалення, освітлення вирішує комендант гуртожитку. Не соромтеся звертатись за допомогою.
- З самого початку домовтеся з сусідами по кімнаті про неможливість приводу коханок та коханців у гуртожиток, а саме у вашу кімнату. Таке поводження – пряме порушення правил гуртожитків.
- Якщо у Вас виникли питання з приводу тої чи іншої учебової дисципліни, не соромтеся звернутись за порадою до одногрупників. В традиціях українського народу прийнято допомагати людям, які з тобою навчаються.



5. Гроші та обмін грошей

Українська гривня. Гроші в Україні існують у готівковій формі (формі грошових знаків) або у безготівковій формі (формі записів на рахунках у банках).

Грошові знаки випускаються у формі банкнот і монет, що мають зазначену на них номінальну вартість. Є такі номінали купюр: 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 гривень. Є такі монети: 1, 2, 5, 10, 25, 50 копійок, також монети 1 гривня.

Гривня, як грошова одиниця України (національна валюта) є єдиним законним платіжним засобом в Україні, приймається усіма фізичними і юридичними особами без будь-яких обмежень на всій території України для проведення переказів.

На гривнах поміщені зображення видатних національних діячів, включаючи і великих князів Київської Русі Володимира і Ярослава Мудрого.

Всі гривні віддруковані на спеціальному вологостійкому папері і мають надійний багатоступінчатий захист від підробки.

Курси валют в Україні визначаються Національним Банком України. Курс Нацбанку не обов'язково може співпадати з курсами валют в пунктах обміну, але має бути близьким до нього. Кожного дня інформацію про офіційний курс гривні по відношенню до іноземної валюти можна дізнатися на офіційному сайті Національного банку України по лінку <http://www.bank.gov.ua>, або у представництвах приватних і державних банківських установ. У всіх банківських установах можна обміняти гроші гривня-іноземна валюта-гривня, зняти готівку з рахунку. Переказати, чи отримати кошти з-за кордону, або за кордон, а також сплатити рахунки, комунальні послуги.

Деякі з банків можна знайти за такими адресами:

Вінницька обласна дирекція

ВАТ «Райффайзенбанк аваль»

вул. 50-річчя Перемоги, 35, тел.: (0432) 52-03-19

Філія акціонерного банку «Енергобанк» у м. Вінниці

вул. Едельштейна, 7, тел.: (0432) 61-14-49, 61-14-48

Вінницька філія акціонерного

комерційного банку «Правекс-Банк»

вул. 40-річчя Перемоги, 27-а, тел.: (0432) 35-30-70

Філія ВАТ “Державний Експортно-Імпортний

Банк України” в м. Вінниці

вул. Київська, 14, тел.: (0432) 26-73-40, 52-20-93

Філія ВАТ КБ “Надра” Вінницьке Регіональне Управління

пл. Жовтнева, 1, тел.: (0432) 52-00-63

Філія „Вінницька Дирекція АТ

“Індустріально-Експортний Банк”

вул. Театральна, 10, тел.: (0432) 55-15-74

Вінницька Філія АКІБ “Укрсіббанк”

вул. Театральна, 20, тел.: (0432) 52-04-52

Відділення: вул. Київська, 31/51

вул. Пирогова, 130/31

вул. Коцюбинського, 5/25

вул. 50-річчя Перемоги, 25/44, 61

Вінницька Філія ВАТ „Банк Універсальний”

вул. Гоголя, 4, тел.: (0432) 52-06-12, 35-04-20

Вінницька Філія ВАТ “Мегабанк”

вул. 50-річчя Перемоги, 33, тел.: (0432) 26-12-61

Вінницька філія

ВАТ „Міжнародний Комерційний Банк”

вул. Архітектора Артинова, 38, тел.: (0432) 52-07-00

Вінницька Філія АБ „Брокбізнесбанк”

вул. Київська, 14, тел.: (0432) 52-08-26

Вінницька Філія

ВАТ Комерційний Банк „Хрещатик”

вул. 1-го Травня, 158, тел.: (0432) 59-20-30, 59-20-39

Вінницьке районне відділення

ощадного банку № 5321

вул. Київська, 114, тел.: (0432) 35-83-34

Вінницька обласна філія

АКБ Соціального розвитку "Укрсоцбанк"

Хмельницьке шосе, 25а, тел.: (0432) 55-45-85

Вінницька філія ВАТ "Кредитпромбанк"

вул. І. Богуна, 2, тел.: (0432) 52-03-21

Вінницька філія ЗАТ КБ "Приватбанк"

вул. Пирогова, 29, тел.: (0432) 52-00-26,

53-17-92

Вінницька філія

ТОВ "Український промисловий банк"

вул. Острівського, 20, тел.: (0432) 52-22-52,

27-07-48, 27-17-68

Філія АКБ "Імексбанк" у м. Вінниці

вул. Вінниченка, 2, тел.: (0432) 21-13-18



6. Громадський транспорт Вінниці

На території міста Вінниці існує декілька видів громадського транспорту, а саме:

- Тролейбус
- Трамвай
- Автобус
- Маршрутне таксі
- Таксі

Кожна зупинка громадського транспорту обладнана табличкою на стовпі з назвами маршрутів, що проходять через дану вулицю, порядком маршруту(з часом проходження через дану зупинку),також за дорожнimi знаками «Зупинка громадського транспорту» можна зрозуміти, який конкретно тип громадського транспорту передбачено на даній зупинці.

Для більш комфорного пересування по місту існує велика кількість персональних таксі.

Назва та телефони служб вказано нижче:

Служби таксі

Авеню – тел.: 555-400, (063) 262-66-55

Бліц-таксі – тел.: 15-57, (0432) 55-54-44

Вимпел – тел.: 555-777

Вінтаксі – тел.: 555-044

Еліт-таксі – тел.: 15-55, (0432) 55-50-55

Лав-таксі (Love-таксі) – тел.: 555-555

Мега-таксі – тел.: 57-00-00

Мобільне таксі – тел.: 555-550

Престиж – тел.: 15-01, (0432) 55-50-01

Приват таксі – тел.: 15-06, (0432) 55-50-06

Просто таксі – тел.: 555-022

Таксі CITY – тел.: 555-077, (067) 433-30-77

Таксі APT – тел.: 50-77-50, (097) 500-10-00

Таксі-драйв – тел.: 555-888, (0432) 55-58-88

Таксопарк – тел.: 555-000, (0432) 55-50-00

Три 777 – тел.: 655-777, (0432) 65-57-77

Тріумф – тел.: 555-025, (0432) 55-50-45

Форсаж – тел.: 15-69, (0432) 55-50-69

Таксопарк – тел.: 555-000, (0432) 55-50-00

Фортунा – тел.: 555-577



7. Інформація про праворадикальні угруповання

У вищих навчальних закладах Вінниці іноземні студенти навчають з 60-х років минулого століття. Тисячі молодих людей з різних країн отримали фахову вищу освіту у нашому місті. Місцеве населення в цілому толерантно і приязно ставиться до студентів-іноземців, і має великий досвід стосунків з ними, включаючи дружні, бізнесові та шлюбні.

Однак у нашему місті є, на жаль, окремі групи екстремістського спрямування, які вороже ставляться до іноземців. Переважно членами цих груп є молоді хлопці, часто фанати футбольних клубів. Їх діяльність зводить до розповсюдження написів та листівок зі свастиками, цифрами, гаслами. Повідомлення можуть бути зашифровані, аби їх зрозуміли лише втаємничени. Наприклад, одним з зашифрованих повідомлень є цифри 14/88 (14 – означає чотирнадцять слів неонацистського ідеолога Девіда Лейна: «We must secure the existence of our people and a future for White children» (у перекладі з англійської, «Ми повинні забезпечити існування нашого народу і майбутнє для Білих дітей»). Число 88 є закодованим привітанням «Heil Hitler!» («Гайль Гітлер!»), оскільки

літера «Н» стоїть у латинській абетці восьмою. Число заповідей Девіда Лейна також дорівнює 88, що, зрозуміло, не випадково.), що сигналізують про присутність в цьому місці скінхедів. Випадки прояву фізичного насильства щодо іноземців у Вінниці трапляються, хоча досить рідко.

Чи можливо ідентифікувати членів екстремістських груп за зовнішнім виглядом? Однозначно на це питання важко відповісти. Вважається, що члени таких груп мають поголену голову, одяг особливих марок, наприклад «Лон-сдейл», на голові – кепки в клітинку, а на ногах – важкі черевики – мартенси. Вони можуть мати особливі нашивки на одязі, включаючи зображення свастики.

Але і без цих ознак людина може проявити агресію до іноземців. Також багато членів екстремістських груп уникають демонструвати зовнішні ознаки в одязі.

Варто дотримуватись деяких простих правил, аби уберегти себе і своїх друзів.

1. Уникати прогулянок в незнайомих місцях, особливу в темну пору доби.
2. Намагатися не ходити в незнайомих місцях поодинці.
3. Не вступати в контакт з п'яними людьми.

4. Утримуватись від прогулянок містом в години після футбольних матчів, коли футбольні фанати проводять стихійні маніфестації.

5. В околицях Вінниці знаходять руїни колишньої ставки Гітлера «Вервольф» (8 км від м.Вінниці, у селі Стрижавка), які є об'єктом паломництва фашистських організацій, в зв'язку з цим не варто відвідувати це місце.

6. У випадку прояву щодо вас агресії або якщо ви помітили листівки з ворожими до іноземців написами, зображенням свастики, треба звернутись у найближчий відділ міліції або зателефонувати на номером 102 з міського телефону або з мобільного. Пам'ятайте, що працівники міліції зобов'язані зареєструвати вашу заяву.



8. Юридичні поради

ІНСТРУКЦІЯ про порядок продовження терміну перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства

Ця Інструкція визначає порядок продовження терміну перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, які виявили бажання продовжити термін свого перебування в Україні.

Розгляд документів щодо продовження терміну перебування та їх облік

6. Для продовження терміну перебування письмові звернення іноземців чи осіб без громадянства та приймаючої їх сторони не пізніше ніж за три робочі дні до закінчення строку дії реєстрації, подаються до територіальних підрозділів Державного департаменту у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб (далі - Департамент) за місцем проживання цих осіб або безпосередньо до вказаних у пункті 14 цієї Інструкції органів залежно від їх повноважень.

7. У письмових зверненнях зазначаються підстави для продовження терміну перебування згідно з визначеними в пункті 12 Правил оформлення візових документів для в'їзу в Україну, відомості про особу іноземця чи особу без громадянства.

дянства (громадянство, прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, стать), номер паспортного документа, термін його дії, дата і місце в'їзду в Україну, тип візи, мета і термін, на який виявлено бажання продовжити перебування, місце проживання в Україні, а також облікові відомості про приймаючу сторону, місце фактичного розміщення офісу (проживання фізичної особи) та її письмові гарантії щодо фінансового забезпечення перебування іноземця в Україні і зобов'язання щодо забезпечення своєчасного виїзду іноземця за межі держави після закінчення терміну перебування.

9.2. У разі якщо приймаючою стороною є юридична особа:

- письмове звернення юридичної особи із зазначенням її реквізитів подається її представником (при первинному зверненні подаються також документи, що підтверджують факт державної реєстрації приймаючої юридичної особи). При цьому, якщо житло, яке надається іноземцю чи особі без громадянства для подальшого проживання, не належить приймаючій стороні, звернення погоджується за місцем проживання керівництвом готелю, житловим органом тощо (крім осіб, зазначених в абзаці другому пункту 8 цієї Інструкції);
- письмове звернення іноземця чи особи без громадянства щодо продовження терміну пе-

ребування, яке подається особисто або уповноваженою особою приймаючої сторони;

- паспортний документ іноземця чи особи без громадянства та імміграційна картка (у разі її наявності);
 - 2 фотокартки іноземця чи особи без громадянства розміром 3,5 x 4,5 см;
 - квитанція про оплату державного мита за продовження терміну перебування;
 - квитанції про оплату платних послуг, які можуть надаватися службою громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2003 року **N 478 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися службою громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб»** (у разі отримання послуг).

Ця інструкція затверджена наказом МВС України 01.12.2003 N 1456. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2003 р. за N 1180/8501.

Детально можна ознайомитись з інструкцією:
<http://zakon.lau.ua/doc/?uid=1030.1203.0> ,
або на сайті www.ycf.org.ua в розділі «Ресурси та інформація для громадських активістів»

Що необхідно робити, якщо Ви стали жертвою злочину

1. Якщо Ви стали жертвою злочину, Ви маєте невідкладно подати заяву про злочин відповідно до ст. 95 Кримінально-процесуального кодексу (КПК) України

При складенні заяви слід зазначити:

- 1) адресу та назву установи до якої Ви подаєте заяву;
- 2) Ваше прізвище та ініціали, місце проживання, доступні засоби зв'язку;
- 3) час і місце події;
- 4) в чому полягає протиправна дія/бездіяльність інших осіб (наприклад, Вас побили, образили, не надали медичну допомогу, обікрали, пограбували, в тому числі, проявили расову та іншу ненависть);
- 5) який збиток чи ушкодження Вам було завдано (на яку суму грошей було пограбовано, які частини тіла та якою мірою ушкоджені, які речі у Вас було забрано);
- 6) які, з Вашої точки зору, були причини протиправних дій стосовно Вас (расова та іншу ненависть, бажання нападників отримати матеріальні блага, особиста неприязнь тощо);
- 7) чи знали Ви раніше нападників (якщо так, то в яких стосунках перебували, за яких обставин познайомилися);
- 8) щонайточніший опис нападників (кількість осіб, вік, стать, особливі прикмети, риси обличчя, одяг тощо);

9) що Ви вимагаєте від влади (поруши-ти кримінальну справу за заявою, повідомити Вам письмово про результати розгляду заяви та розслідування злочину, знайти та покарати правопорушників, інше).

При отримання Вашої заяви прокурор, слідчий, орган дізнатання або суддя зобов'язані прий-няти заяву чи повідомлення про вчинені або підготовлювані злочини, в тому числі і в справах, які не підлягають їх віданню.

У разі, якщо працівник міліції Вам відмовив у прийнятті заяви, негайно зателефонуйте за номером телефону довіри МВС **(0432) 59-31-31 та повідомте інформацію про себе (хто Ви, що з Вами сталося, хто Вам відмовив, в яко-му районному відділі МВС це сталося) та попросіть сприяння.**

Ви маєте знати, що після подання заяви відповідно до ст. 95 КПК України державні органи мають пересвідчитися в особі заявитика, попереди-ти Вас про відповідальність за неправдивий донос і відібрати у Вас відповідну підписку. Тому в разі звернення до Вас представників міліції або інших згаданих вище представників закону Ви маєте невідкладно надати всю необхідну інформацію та сприяти розслідуванню злочину.

Зверніть увагу, що після заяви або повідомлення про злочин прокурор, слідчий, ор-ган дізнатання або суддя зобов'язані **не пізніше три-**

денного строку прийняти одне з таких рішень:

- 1) **порушити кримінальну справу;**
- 2) **відмовити в порушенні кримінальної справи;**
- 3) направити заяву або повідомлення за належністю.

Одночасно зазначені особи вживають всіх можливих заходів, щоб запобігти злочину або припинити його. За наявності відповідних підстав, що свідчать про реальну загрозу життю та здоров'ю особи, яка повідомила про злочин, вживають необхідних заходів для забезпечення безпеки заявитика.

2. Якщо прокурор, слідчий, орган дізнатання або суддя порушили кримінальну справу

Якщо, з Вашої точки зору, напад стався на ґрунті расової, національної, релігійної ненависті або ксенофобії Вам слід пояснити, з яких дій нападників, слів або/та знаків Ви це зрозуміли (зазначте, в чому полягало приниження або образа). Крім того, якщо напад стався на ґрунті расової ненависті/ксенофобії, Вам слід **наполягати на кваліфікації дій нападників за статтею 161 Кримінального кодексу (КК) України** – порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії.

Також зважайте на те, що Ваше повідомлення про злочин щодо Вас буде впливати на кваліфікацію дій нападників, оскільки вчинення злочину на ґрунті расової, національної

чи релігійної ворожнечі або розбратау є обставиною, яка обтяжує покарання (ст. 67 ч.1 п.3 КК).

3. Чому Вам можуть відмовити в порушенні кримінальної справи

Вам можуть відмовити в порушенні кримінальної справи, але лише за умови, що в результаті перевірки заяви чи повідомлення, що надійшли, не встановлено підстав для порушення кримінальної справи. У разі відмови в порушенні кримінальної справи Вас мають обов'язково повідомити про це. Так, ст. 99 КПК передбачає, що при відсутності підстав до порушення кримінальної справи прокурор, слідчий, орган дізнання або суддя своєю постановою відмовляють у порушенні кримінальної справи, про що повідомляють заінтересованих осіб і підприємства, установи, організації.

4. Якщо прокурор, слідчий, орган дізнання або суддя відмовили в порушенні кримінальної справи

Відмову в порушенні кримінальної справи Ви можете оскаржити прокуророві або до суду протягом семи днів з дня одержання копії постанови.

Вищезазначене право закріплене ст. 99-1 КПК, в якій зазначено, що постанову слідчого і органу дізнання про відмову в порушенні кримінальної справи може бути оскаржено відповідному прокуророві, а якщо таку постанову винесено прокурором – вищестоя-

щому прокуророві. Скарга подається особою, інтересів якої вона стосується, або її представником протягом семи днів з дня одержання копії постанови. Постанову прокурора, слідчого і органу дізнатання про відмову в порушенні кримінальної справи може бути оскаржено особою, інтересів якої вона стосується, або її представником до суду в порядку, передбаченому статтею 236-1 цього Кодексу. Постанова судді про відмову в порушенні кримінальної справи може бути оскаржена особою, інтересів якої вона стосується, або її представником протягом семи днів з дня одержання копії постанови в апеляційному порядку.

Зверніть увагу, що у разі безпідставної відмови в порушенні справи слідчим або органом дізнатання прокурор своєю постанововою скасовує постанову слідчого або органу дізнатання і порушує справу, що передбачено ст. 100 КПК України.



ДОДАТОК №1

До _____ районного
(назва району)
управління ГУ МВС України в м. Вінниці

Копія:
Державний комітет України у справах національностей та релігій
вул. Володимирська, 9, м. Київ, 01025
тел. 502-68-96
адреса електронної пошти: mail@scnm.gov.ua

громадянина _____
адреса: вул. _____, буд. ____, кв. _____.
м. Вінниця, індекс _____
тел. 0 _____

ЗАЯВА в порядку ст.95 КПК України

Я, _____, громадянин _____
(прізвище, ім'я, ім'я по батькові) _____ (країна походження)
20 _____ року став жертвою протиправних дій, а саме:
(час та дата скоєння злочину)

_____ (в чому полягають дії, наприклад, побиття, грабіж)
осіб, яких було _____
(зазначте, відомі Вам ці особи чи ні) _____ (кількість осіб, що вчинили протиправні дії)

Вищезазначені протиправні дії сталися _____
(обставини та місце події)

В результаті протиправних дій отримав наступні тілесні ушкодження _____
(які ушкодження Вам було завдано)

Крім того у мене було забрано _____
(зазначте, що саме у Вас було забрано, яка його вартість, зробить опис речей)

Вважаю що мотивом протиправних дій було _____
(зазначте, що слугувало мотивом нападників, на приклад, расова або інша ненависть, користь тощо)
Опис нападників: _____
(якщо можете, дайте щонайточніший опис осіб)

Враховуючи сказане та керуючись ст.ст. 94, 95, 97 КПК України,
ПРОШУ:

1. Розглянути заяву та порушити кримінальну справу.
2. Видати довідку про втрату документів для отримання дублікатів.
3. Письмово повідомити заявника про прийняті рішення.

Додаток:

копія заяви до УВКБ ООН (_____ мовою)

Громадянин _____
(підпис заявника і дата)

ДОДАТОК №2

Список телефонів, куди можна звернутись за консультацією у м. Вінниці:

№	Назва організації	Телефон
1	ГУМВС України у м. Вінниці	(0432) 59-31-31 59-34-34, 59-40-23
2	Департамент боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми	(0432) 59-33-37
3	Департамент боротьби з незаконним обігом наркотиків	(0432) 59-33-07
4	Телефон довіри МЦ «Форум»	(0432) 56-01-53
5	Вінницька правозахисна група www.vpg.org.ua	(067) 284-64-50 (063) 220-80-55

ДОДАТОК №3

Do Прокуратури _____

Копія: _____ (район міста)

Державний комітет України у справах

національностей та релігій

вул. Володимирська, 9, м. Київ, 01025ел. 502-68-96

адреса електронної пошти: mail@scnm.gov.ua

громадянина _____

адреса: вул. _____, буд. _____, кв. _____

м. Вінниця, індекс _____

тел. 0 _____

СКАРГА

на постанову про відмову в порушенні

в порядку ст.991 КПК України

Я, _____, громадянин _____

(прізвище, ім'я, по батькові) _____ (країна походження)

20____ року став жертвою протиправних дій, а саме: _____

(час та дата скончання злочину) _____

(в чому полягають дії, наприклад, побиття, грабіж)

Про напад письмово повідомив _____ до _____

(час та дата повідомлення) _____ (зазначте район)

районного управління ГУ МВС України в м. Києві та керуючись ст.ст. 94, 95, 97 КПК України, просив:

1. розглянути заяву та порушити кримінальну справу;

2. видати довідку про втрату документів для отримання дублікатів;

3. письмово повідомити заявитника про прийняті рішення.

Проте _____ мені відмовили в порушенні кримінальної справи
(число, місяць, рік отримання Постанови)

на підставі ст.ст. _____ КПК України.

(статті що зазначені в Постанові про відмову)

Відмову в порушенні вважаю безпідставною, такою що винесена без дотримання вимог ст.22 КПК, тобто без всебічного, повного і об'єктивного дослідження усіх обставин справи та враховуючи сказане і керуючись ст.ст. 99, 991 КПК України,

ПРОШУ:

1. Розглянути скаргу
2. Скасувати постанову про відмову в порушенні кримінальної справи та направити матеріали для додаткової перевірки.
3. Письмово повідомити заявитника про прийняті рішення.

Додаток:

Konя постанови про відмову в порушенні кримінальної справи від _____

(дата)

Громадянин _____

(підпис заявитника і дата)

9. Закони України, що стосуються іноземних громадян

Перебуваючи в Україні, іноземні студенти підпадають під дію української Конституції. В ст. 26 Конституції України зазначено, що іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, – за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

В ст. 2. Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» сказано, що іноземці та особи без громадянства є рівними перед законом незалежно від походження, соціального і майнового стану, расової та національної належності, статі, мови, ставлення до релігії, роду і характеру занять, інших обставин.

Однак, здійснення іноземцями та особами без громадянства своїх прав і свобод не повинно завдавати шкоди національним інтересам України, правам, свободам і законним інтересам її громадян та інших осіб, які проживають в Україні.

В цій же статті зазначено, що іноземці та особи без громадянства зобов'язані поважати та дотримувати Конституції і законів України, шанувати традиції та звичаї народу України.

В другому розділі Закону перелічені основні права, свободи та обов'язки іноземців та осіб без громадянства в Україні. Вони мають право займатися в Україні інвестиційною, а також зовнішньоекономічною та іншими видами підприємницької діяльності, передбаченими законодавством України. При цьому вони мають такі ж права і обов'язки, що і громадяни України, якщо інше не випливає з Конституції та законів України.

Іноземці та особи без громадянства мають рівні з громадянами України права та обов'язки в трудових відносинах, якщо інше не передбачено законодавством України та міжнародними договорами України, за винятком випадків, коли призначення на посади або заняття певною трудовою діяльністю пов'язане з належністю до громадянства України.

Законодавство України
Закон України Про правовий статус
іноземців та осіб без громадянства

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 23, ст.161)

гарантую іноземцям інші права, нарівні з громадянами України, зокрема право на відпочинок, право на охорону здоров'я, право на соціальний захист, право мати у власності будь-яке майно, успадковувати і заповідати його; право користуватись досягненнями культури нарівні з

мадянами України. Щодо останнього, то Закон передбачає і обов'язок іноземців дбайливо ставитись до пам'яток історії та культури, інших культурних цінностей.

Іноземці та особи без громадянства, прийняті до навчально-виховних закладів України, мають права і обов'язки учнів і студентів відповідно до законодавства України.

Іноземці та особи без громадянства можуть укладати і розривати шлюби з громадянами України та іншими особами відповідно до законодавства України.

Іноземці та особи без громадянства мають рівні з громадянами України права і обов'язки у шлюбних і сімейних відносинах.

Законодавством України іноземцям та особам без громадянства гарантується недоторканність особи, житла, невтручання в особисте і сімейне життя, таємниця листування, телефонних розмов і телеграфних повідомлень, повага їх гідності нарівні з громадянами України.

Іноземцям та особам без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом.

Іноземці та особи без громадянства мають право на звернення до суду та до інших державних органів для захисту їх особистих, майнових та інших прав.

В судочинстві іноземці та особи без громадянства як учасники процесу користуються такими ж процесуальними правами, що й громадяни України.

Іноземці та особи без громадянства, які вчинили злочин, адміністративні або інші правопорушення, несуть відповідальність на загальних підставах.

Іноземцям та особам без громадянства гарантується право на свободу совісті нарівні з громадянами України.

Забороняється розпалювання релігійної ворожнечі та ненависті, а також образа почуттів громадян України та іноземців та осіб без громадянства у зв'язку з їх релігійними переконаннями. Згідно з Кримінальним кодексом України, ст. 67, вчинення злочину на ґрунті расової, національної чи релігійної ворожнечі вважається обтяжуючою обставиною.

Стаття 161. Кримінального кодексу України встановлює покарання за порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення

до релігії Умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності або образа почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, а також пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.



10. Права та обов'язки студентів

Згідно закону України «Про вищу освіту»:

Стаття 54. Права осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах.

1. Особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, мають право на:

- вибір форми навчання;
- безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- трудову діяльність у позанавчальний час;
- додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням за основним місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені законодавством для осіб, які поєднують роботу з навчанням;
- ористування навчальною, науковою, виробникою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою базою вищого навчального закладу;
- участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікацій;
- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;
- надання пропозицій щодо умов і розмірів плати за навчання;
- участь у об'єднаннях громадян;
- обрання навчальних дисциплін за спеціальністю в

межах, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки та робочим навчальним планом;

- участь у формуванні індивідуального навчального плану;
- моральне та (або) матеріальне заохочення за успіхи у навчанні та активну участь у науково-дослідній роботі;
- захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства;
- безкоштовне користування у вищих навчальних закладах бібліотеками, інформаційними фондами, послугами навчальних, наукових, медичних та інших підрозділів вищого навчального закладу;
- канікулярну відпустку тривалістю не менше ніж вісім календарних тижнів.

2. Студенти вищих навчальних закладів, які навчаються за денною (очною) формою навчання, мають право на пільговий проїзд у транспорті, а також на забезпечення гуртожитком у порядках, встановлених Кабінетом Міністрів України.

• Студенти вищих навчальних закладів мають право на отримання стипендій, призначених юридичними та фізичними особами, які направили їх на навчання, а також інших стипендій відповідно до законодавства.

Стаття 55. Обов'язки осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах

Особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, зобов'язані:

- додержуватися законів, статуту та правил

внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу;

- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану.

Ознайомча інформація щодо правил внутрішнього розпорядку університетів, та вимоги до студентів у Статуті ВНЗ може знаходитись у навчальному відділі університету та на офіційному сайті університету.

11. Корисні посилання

<http://www.mfa.gov.ua/mfa/en/publication/content/1865.htm> – сайт міністерства закордонних справ англійською та українськими мовами, де можна знайти інформацію по реєстрації іноземних громадян і Україні, види віз і підстави для їх оформлення, перелік країн, щодо візового і безвізового в'їзду а також багато іншої корисної інформації

<http://axiom.org.ua/ukr/ls-09-0.html> – сайт українською мовою, де можна ознайомитись з законами України щодо іноземних громадян

http://dmsu.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=92&Itemid=61&lang=uk – сайт державної імміграційної служби України, українською і російською мовами, де можна знайти багато корисної інформації щодо оформлення документів, законів, правових актів.

<http://www.vipservis.kiev.ua/en> – інструкція про продовження часу прибуття для іноземців а також багато корисної інформації. Англійською, українською та російською мовами.

12. Лікарні і аптеки

Медичні послуги можна отримати як у державних лікарнях, так і у приватних клініках.

Кожен іноземець, що в'їжає на територію України має мати обов'язкове медичне страхування.

Лікарні:

- **Альтамедика (медичний центр)**
вул. Литвиненка, 40, тел.: (0432) 50-54-09
- **Вінальфамед (медичний центр)**
вул. Малиновського, 26, тел.: (0432) 57-53-90, 57-30-90
- **Вінницька міська дитяча поліклініка №2**
вул. 50 років Перемоги, 49, тел.: (0432) 27-58-76
- **Вінницька міська дитяча поліклініка №3**
просп. Космонавтів, 30, тел.: (0432) 46-74-19
- **Вінницька міська клінічна лікарня №1**
Хмельницьке шосе, 96, тел.: (0432) 51-12-33
- **Вінницька міська клінічна лікарня №2**
вул. Київська, 68, тел.: (0432) 35-17-56, факс 35-70-06
- **Вінницька міська клінічна лікарня №3**
вул. Маяковського, 138, тел.: (0432) 68-71-33 [рєст-ра],
68-70-02 [голлік.]
- **Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М.І.Пирогова**
вул. Пирогова, 46, тел.: (0432) 35-12-83
- **Вінницька центральна районна лікарня**
Хмельницьке шосе, 92, тел.: (0432) 51-11-80
- **Медівін (МЦ, НВП, ТОВ)**
вул. Пирогова, 10, тел.: (0432) 52-47-47, 55-08-33

- **Обласна стоматологічна поліклініка (ВАТ)**
вул. Грушевського, 16, тел.: (0432) 56-20-96, 67-02-28
- **Оксфорд Медикал (Oxford Medical, ВФ)**
вул. Соборна, 4ба, тел.: (0432) 67-70-00 [багатоканальний]
- **Пульс (медичний центр)**
вул. Тімірязєва, 34, тел.: (0432) 61-26-96, 61-24-85
- **Радамед (МЦ)**
вул. Архітектора Артинова, 17/3, тел.: (0432) 35-92-30
- **Саланг (МЦ)**
вул. Соборна, 42, тел.: (0432) 35-80-43
- **Товмед**
вул. Лебединського, 7, тел.: (0432) 26-18-63, 69-02-08
- **Центр медичної реабілітації та спортивної медицини (ТОВ)**
вул. Блока, 30, тел.: (0432) 66-22-32 [реєст-ра],
66-17-27 [адмін.]

Аптеки

- **«Аптечне Підприємство «Віта-Фарм»**
пр-т Космонавтів, 23, тел.: (0432) 51-32-39
- **«ВАТ» Вінницяфармація»**
вул. Соборна, 9, тел.: (0432) 52-09-89
- **«НМЦ» Колфі» ТОВ»**
вул. Поліни Осипенко, 18, тел.: (0432) 27-16-38
- **«ТОВ «АП» охорона здоров'я»-аптека №214»**
вул. Київська, 45, тел.: (0432) 35-55-67
- **«ТОВ «Аптека 325»**
вул. Павла Тичини, 11, тел.: (0432) 27-66-45
- **«ТОВ «Аптека N10»**
пр-т Коцюбинського, 11, тел.: (0432) 21-27-38
- **«ТОВ «Аптека N8»**
вул. Фрунзе, 12, тел.: (0432) 27-87-89
- **«ТОВ «Белса»**
вул. Черняховського, 78, тел.: (0432) 32-59-10

- **«ТОВ «Біос-В»**
вул. Театральна, 11 – 27, тел.: (0432) 32-36-15
- **«ТОВ «Вінакцепт-ЛТД»**
Хмельницьке шосе, 98, тел.: (0432) 32-46-26
- **«ТОВ «Лікарські рослини»**
вул. Соборна, 44, тел.: (0432) 32-60-72
- **«ТОВ «Подоліс-Фарм»**
вул. Литвиненко, 40, тел.: (0432) 53-42-87
- **«ТОВ «Унісем-Фарм»**
вул. Пирогова, 135 А, тел.: (0432) 26-52-22
- **«ТОВ «фірма «Авіценна»**
пр-т Цегельний, 12, тел.: (0432) 52-03-11
- **«ТОВ аптечне підприємство «Ліки»**
пр-т Коцюбинського, 78, тел.: (0432) 26-56-31
- **«ТОВ ВТП «Техмедсервіс»**
вул. Гоголя, 14, тел.: (0432) 52-04-15
- **«ТОВ науково медичний центр «Адоніс»**
вул. Остравського, 69, тел.: (0432) 52-34-23
- **«ТОВ СП «Валенсія фарм»**
вул. Гоголя, 2, тел.: (0432) 35-13-96
- **«ТОВ фірма «Джеліта-СД»**
пр-т Карла Маркса, 11, тел.: (0432) 27-24-14
- **«ТОВ «Єврофарм-Вінниця»**
вул. Івана Бевза, 3, тел.: (0432) 43-07-78
- **«ТОВ «Марія+»**
вул. Павла Тичини, 11, тел.: (0432) 43-86-89
- **ТОВ Аптека N3**
Хмельницьке шосе, 53,
тел.: (0432) 46-58-33



13. Поштові відділення та інтернет-салони

Пошта:

Укрпошта УДППЗ, Вінницька дирекція
вул. Соборна, 59, тел.: (0432) 67-00-11

Укрпошта, поштове відділення № 1
пр-т Коцюбинського, 30, тел.: (0432) 27-47-63

Укрпошта, поштове відділення № 2
пл. Героїв Сталінграду, 1, тел.: (0432) 27-16-32

Укрпошта, поштове відділення № 3
вул. 1905 року, 4, тел.: (0432) 35-72-87

Укрпошта, поштове відділення № 4
пл. Героїв Сталінграду, 2, тел.: (0432) 27-46-06

Укрпошта, поштове відділення № 5
вул. Пирогова, 109, тел.: (0432) 35-70-78

Укрпошта, поштове відділення № 7
вул. Фрунзе, 24, тел.: (0432) 27-58-08

Укрпошта, поштове відділення № 8
вул. Пирогова, 157, тел.: (0432) 43-79-45

Укрпошта, поштове відділення № 9
вул. Ширшова, 16, тел.: (0432) 53-88-60

Укрпошта, поштове відділення № 10
вул. Гарцена, 20, тел.: (0432) 35-70-89

Укрпошта, поштове відділення № 11
вул. Ватутіна, 30, тел.: (0432) 27-27-28

Укрпошта, поштове відділення № 12
вул. Д. Нечая, 63, тел.: (0432) 68-89-54

Укрпошта, поштове відділення № 14
вул. Свердлова, 129, тел.: (0432) 35-70-98

- Укрпошта, поштове відділення №16**
вул. Збишка, 7, тел.: (0432) 35-71-01
- Укрпошта, поштове відділення №17**
вул. Липовецька, 20, тел.: (0432) 27-27-61
- Укрпошта, поштове відділення №18**
вул. Литвиненко, 32, тел.: (0432) 67-28-26
- Укрпошта, поштове відділення №19**
просп. 1-й Український, 4, тел.: (0432) 68-60-97
- Укрпошта, поштове відділення №20**
вул. Лесі Українки, 12, тел.: (0432) 35-71-16
- Укрпошта, поштове відділення №21**
пр-т Космонавтів, 22, тел.: (0432) 51-31-76
- Укрпошта, поштове відділення №22**
вул. Київська, 126, тел.: (0432) 66-41-94
- Укрпошта, поштове відділення №23**
вул. Бучми, 98, тел.: (0432) 68-89-35
- Укрпошта, поштове відділення №27**
пр-т Космонавтів, 40, тел.: (0432) 46-66-81
- Укрпошта, поштове відділення №28**
вул. Воянів Інтернаціоналістів, 14, тел.: (0432) 46-85-19
- Укрпошта, поштове відділення №29**
вул. Стельмаха, 43, тел.: (0432) 46-46-10
- Укрпошта, поштове відділення №30**
пр-т Юності, 20, тел.: (0432) 46-64-40
- Укрпошта, поштове відділення №31**
вул. Пирогова, 51, тел.: (0432) 35-71-61
- Укрпошта, поштове відділення №32**
вул. Київська, 50, тел.: (0432) 26-83-75

Укрпошта, поштове відділення №34

прос. К. Маркса, 40, тел.: (0432) 66-89-82

Укрпошта, поштове відділення №36

вул. Шевченка, 7, тел.: (0432) 53-14-17

Укрпошта, поштове відділення №37

вул. Дачна, 33, тел.: (0432) 43-15-70

Укрпошта, поштове відділення №50

вул. Соборна, 8, тел.: (0432) 61-13-41

Інтернет – салони

7 континент (інтернет-салон)

вул. Ширшова, 3А, тел.: (0432) 53-91-42

Вавілон (інтернет-салон)

вул. Винниченка, 35, тел.: (0432) 27-26-15

Даріс (інтернет-салон)

вул. 600-річчя, 21, тел.: (0432) 51-15-58

Піраміда (інтернет-салон)

вул. Станіславського, 11, тел.: (0432) 53-93-38

Скала (інтернет-клуб)

просп. Юності, 14, тел.: (0432) 51-91-15

Хакер (інтернет-клуб)

вул. Збишка, 7, тел.: (0432) 57-04-35



14. Театри і кінотеатри

На території міста Вінниці можна не тільки здобути кваліфіковану вищу освіту, а й цікаво провести вільний час, а саме сходити у кіно, чи на виставу. Кінотеатри обладнані сучасною звуковою технікою і візуальним рядом, а театри завжди готують цікаві вистави на новітню тематику, а також про історію, культуру і звички українського народу.

Нижче представлені їх адреси та телефони:

Кінотеатри

Кінотеатр ім. Коцюбинського

вул. Соборна, 68, тел.: (0432) 52-59-78

Кінотеатр «Мир»

вул. Келецька, 57, тел.: (0432) 46-00-16 [довідка]

Кінотеатр «Родина»

вул. Козицького, 47, тел.: (0432) 35-04-97

Кінотеатр «Ультра»

вул. Театральна, 24, тел.: (0432) 56-27-54

Театри

Вінницький Обласний Академічний

**Український Музично-Драматичний
театр ім. М. Садовського**

вул. Театральна, 13, тел.: (0432) 32-26-61, 32-76-01

Вінницький обласний

театр ляльок "Золотий ключик"

вул. Л.Толстого, 6, тел.: (0432) 32-39-66, 32-05-38

Вінницька обласна філармонія «Плеяда»

Хмельницьке шосе, 7, тел.: (0432) 66-13-51,
факс: 66-13-49

15. Пральні. Хімчистки. Ремонтні майстерні

У кожній квартирі чи в гуртожитку обов'язково є ванна кімната, де можна прийняти душ, а також попрати брудний одяг. Але, якщо Вам не хочеться самому прати, чи не маєте часу, наведемо адреси пралень та хімчисток міста Вінниці:

- **«Аква-клін»** – Клінінгові послуги – вул. Келецка, б. 56, оф. 401, тел.: (0432) 698-798, (063) 770-0978
- **«ВінКлін»** – Комплексне прибирання, хімчистка – вул. Фрунзе, б. 4, тел.: (0432) 692-369, (067) 426-6692
- **«Клінінг-Комфорт»** – Прибирання помешкань, мийка сходів, вікон, вивіз сміття – вул. 50-річчя Перемоги, б. 9, оф. 121, тел.: (0432) 696-068, (043) 111-2832
- **«Чистий дім»** – Прибирання – вул. Щорса, б. 3-а, тел.: (0432) 578-500, (067) 432-8880
- **«Чистюля»** – Прибирання квартир і офісів до і після ремонта – вул. Эдельштейна, б. 6, оф. 11, тел.: (0432) 579-782, 573-782
- **«LarBas-Home»** – Клінінгова компанія – вул. Привокзальна, б. 40, тел.: (0432) 698-993, (068) 111-2677
- **«Ліко»** – Пральння, хімчистка – вул. К.Маркса, б. 50, тел.: (0432) 57-85-56, факс: 27-53-83
- **«Пральний Сервіс» ООО** – пральння – вул. Стажурського, б. 56, тел.: (0432) 43-96-07
- **«Сніжинка»** – хімчистка, пральння – вул. Едельштейна, б. 6, вул.Пирогова, б. 15, тел.: (0432) 35-05-44, 55-08-15, 35-46-58
- **«Aksi»** – Малий побутовий комплекс – вул. 50-річчя Перемоги, б. 33, тел.: (0432) 27-73-51, (097)456-05-83

- **«Світоч-А» ОOO ВКП** – хімчистка – вул. 50-річчя Перемоги, б. 26, тел.: (0432) 27-89-72, 57-62-47, (067) 430-46-71

В тому разі, якщо з ладу вийшла будь-яка побутова, аудіо, відео техніка, одяг, предмети вжитку, годинники, завжди прийдуть на допомогу **ремонтні майстерні:**

- **КП «Відродження-А»** – ремонт взуття – пл. Пере- моги, 50, тел.: (0432) 44-52-47
- **КП «Спутник»** – ремонт радіотелевізійної аудіо- та відеоапаратури – вул. Соборна, 64, тел.: (0432) 32-48-82
- **ТОВ «Екран-Сервіс»** – ремонт радіотелевізійної аудіо- та відеоапаратури – пр-т Космонавтів, 42, тел.: (0432) 51-13-58
- **ТОВ «Електрон-Сервіс»** – ремонт радіо- телевізійної аудіо- та відеоапаратури – вул. Фрунзе, 30, тел.: (0432) 27-84-59
- **ТОВ «Імпорт-Сервіс»** – ремонт радіотелевізійної аудіо- та відеоапаратури – вул. Келецька, 102, тел.: (0432) 27-23-69
- **ТОВ «Каблучок»** – ремонт взуття – вул. Архітекто-ра Артинова, 36, тел.: (0432) 32-17-61
- **ТОВ «НВП «Геліос КВП»** – ремонт та технічне обслу- говування контрольно-вимірювальних приладів – вул. Квятка, 13/121, тел.: (0432) 43-75-72
- **ТОВ «ППО «Ремточмеханіка»** – ремонт годинни- ків – пл. Пере- моги, 26/58, тел.: (0432) 27-76-90
- **ТОВ ВТФ «Надія ЛТД»** – ремонт і перероблення одя- гу – пров. Кропивницького, 3, тел.: (0432) 32-29-93

- **ТОВ НВП «Ле-Ан»** – ремонт взуття – пр-т Юності, 77, тел.: (0432) 27-27-71
- **ТОВ ПВП «Побут-Сервіс-К»** – ремонт взуття – вул. Козицького, 38 вул. Київська, 16/214 тел.: (0432) 53-63-37 тел.: (0432) 35-01-22
- **ТОВ-Ф «Муссон»** – ремонт та технічне обслуговування контрольно-вимірювальних приладів – вул. Порика, 7, тел.: (0432) 52-30-41
- **ПП ВКФ «Солар»** – автотемонтні послуги, продаж автозапчастин до автомобілів китайського виробництва – Хмельницьке шосе, 23/7, тел.: (0432) 57-61-02, факс: 57-06-16, (067) 782-91-07, (068) 839-97-91



Цю публікацію було створено за фінансової підтримки Представництва Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні. Погляди, висловлені тут ні за яких обставин не мають сприйматися як такі, що відображають офіційну думку МОМ.



Здано до складення 16.09.2010 р.
Підписано до друку 10.10.2010 р.
Формат 60x84/32. Папір офсетний.
Гарнітура Myriad Pro.
Друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 1,63
Замовлення № 96
Тираж 500 прим.

Виготовлювач ФОП Рогальська І.О.
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 145
тел.: (0432) 43-51-39, 57-65-44
e-mail: dilo2007dilo@rambler.ru
Сейдоцтво В03 № 635744
від 01.03.2010 р.